

Bensin på Ø BÅLET

Han ble lam ikke bare en - men to ganger. I februar motbeviste han likevel alle tvilerne da han deltok i sitt andre vinter-Paralympics. Nå drømmer Thomas Jacobsen om et nytt OL. Denne gang i golf.

Tekst **Christian Dovle** Foto **Benjamin A. Ward**

TILRETTELAGT: Gamle Fredrikstad GK har lagt godt til rette for at Thomas kan satse for fullt. Under driving-rangen har Paragolferen fast plass.

satse som idrettsutøver på fulltid. Oktober 2009 får han sin landslagsdebut og scorer i debuten – ganske nøyaktig ett år etter ulykken. Etter åtte måneder som kjelkehockeyspiller blir han valgt ut som lagkaptein, og under de paralympiske vinterlekene i Vancouver i 2010 vinner Norge bronse-finalen mot Canada. Ett år senere blir det ny bronse i EM.

Så blir han skadet igjen.

LAM FOR ANDRE GANG

I en landskamp mot USA i Canada i desember 2011 blir han taklet hardt i brystet. Taklingen strekker noen nerver i nakken, og Thomas blir liggende urørlig på isen rett bak målet. I motsetning til den forrige ulykken for tre år siden går ikke rullgardinen ned denne gang.

– Jeg husker alt, men skulle ønske jeg ikke gjorde det. Det gjorde så vondt at jeg lå der og ristet ukontrollerbart. Jeg klarte nesten ikke å puste.

Thomas har mistet førligheten fra halsen og ned. Medisinsk personell stormer til, og han blir i all hast fraktet til sykehuset i Calgary. De omfattende MR-undersøkelsene kort tid etter ulykken ga imidlertid ingen svar. Først etter åtte dager kommer den oppløftende beskjeden.

– Det var de verste dagene i livet mitt. Jeg lå i full strekk og trengte hjelp til absolutt alt. Jeg hadde akkurat lært meg å leve et nytt liv, og så skulle jeg plutselig grave dypt for å gjøre det samme igjen. Det hadde jeg ikke klart.

Beskjeden fra legene var at han kom til å bli bra igjen. De visste bare ikke når. Dermed måtte han stålsette seg for en ny periode med rehabilitering.

– Hvordan var det å få den beskjeden?

– Det var den beste beskjeden jeg kunne få, men jeg klarte ikke helt å ta det inn over meg. Jeg var helt i ørska på grunn av all morfinen. Men først og fremst tenkte jeg på at jeg ville hjem, for jeg lå fortsatt på sykehus i Canada.

Da han kom tilbake til Norge 14 dager etter ulykken, var NRK de første på stedet. Med kamera og mikrofon trykket opp i ansiktet blir han spurt om han rekker VM på Hamar om tre måneder. «Jeg rekker det vettu!», svarer han i sedvanlig optimistisk stil. Realiteten var at han var ferdig som aktiv kjelkehockeyspiller.

– Jeg visste at det jeg sa til NRK ikke var realistisk, men da hadde jeg i hvert fall noe å strekke meg etter. Det tok fire måneder før jeg så vidt kunne begynne å bevege på fingrene igjen. Da jeg var frisk nok til å sitte i kjelken igjen noen måneder

Thomas bøyer seg ned over bakken. Beltet strammer over magen mens han trykker peggen og ballen ned i gresset ved teeboxen på hull 1 ved Gamle Fredrikstad GK. Han fisker opp treer-wooden fra bagen, tørker litt svette fra pannen, justerer litt på styrespaken, heiser seg opp i riktig posisjon og rapper til. I det han ser ballen dale ned i midten av fairway noen hundre meter unna, strekker han de tatoverte armene i været og bretter frem verdens bredeste glis.

Historien om Thomas Jacobsen er historien om idrettsglede, og historien om å komme seg tilbake på beina igjen. For selv om han sitter i rullestol, er det nettopp det han har gjort.

LÆRTE AV ANDRE

Det er 12. oktober 2008. Førstedivisjonslaget Fredrikstad IBK spiller innebandykamp mot IK Akerselva. 21 år gamle Thomas er en av Fredrikstad IBKs beste og mest erfarne spillere. Han har scoret et mål i første omgang, og med sin naturlige aggressive spillestil frustrerer han motstanderne.

Et stykke ut i kampen skjer det som skal snu opp-ned på livet hans. En av Akerselvas spillere skal hevne seg på en

takling Thomas har gjort på en lagkamerat tidligere i kampen. Akerselva-spilleren krysstakler Thomas i brysthøyde bakfra og sender ham inn i kanten på vantet. Thomas er maks uheldig og blir kastet i vantet der to elementer er skjøtet sammen.

Det går umiddelbart i svart. I det det lysner igjen, klarer han ikke å sette beina under seg.

Seks år etter ulykken har han ennå til gode å høre fra den svenske Akerselva-spilleren som taklet ham.

– Jeg har sluttet å være bitter på ham. I starten var han nesten alt jeg klarte å tenke på, men jeg innså at det var nytteløst og at jeg måtte omstille meg og godta at mennesker er annerledes, forteller Thomas

sykehusoppholdet, og som den rastløse sjelen han er, beskriver han sykehus som det verste stedet han kan være.

Likevel følte det enda verre å bli skrevet ut. – Alt er tilrettelagt på et sykehus. Det er når du kommer ut, ting blir utfordrende. Småting som fortauskanter og rulletrapper man ellers aldri har tenkt på. Men aller verst var folkene som glante. I starten tenkte jeg: «Hva faen skjer nå?». Det var da jeg virkelig fikk føle på kroppen hva det innebærer å være lam. Jeg skjønte når folk så på meg, og følte veldig på det. Jeg svarte med å låse meg inne og spille Playstation.

Sommeren 2009 flytter Thomas til Majorstuen i Oslo. Mor, far og kompis-

Jeg følte veldig på at folk så på meg. Jeg svarte med å låse meg inne og spille Playstation.

til Norsk Golf.

Domsutvalget fant det i ettertid bevist at taklingen var gjort med vilje. Det brydde Thomas seg fint lite om. Han har mest lyst til å grave seg ned i et hull og synes synd på seg selv. Fra oktober til april 2009 ligger han på Sunnaas Sykehus for rehabilitering. Thomas hatet

gjengen er lei av å se Thomas «råtne» innendørs og har på dagnad tatt ansvar for å få ham i aktivitet igjen. Men alene i Oslo tvinges han nå til å ta tak i situasjonen på egenhånd. Redningen blir kjelkehockey.

– Det var først da jeg begynte med kjelkehockey, jeg fikk et syn på at det å sitte i

senere, fikk jeg kraftige «flashbacks» til ulykken. Det var en vond opplevelse, så jeg bestemte meg for å legge opp.

– *Lærte du mye av erfaringene fra den første ulykken som du tok med deg videre nå?*

– Det går ikke an å sammenligne det å være lam fra livet og ned, til ikke å ha følelse i armene. Det var noe helt nytt. Jeg prøvde å ta med meg humøret, men det var ikke lett. Så nei, egentlig tok jeg ikke med meg noe videre fra tidligere erfaringer.

Parallelt med opptreningen av overkroppen hadde Thomas kjørt mye alpint. Her oppdaget han et nytt talent. Første gang han spente på seg en såkalt «sitski» var på hyttetur til Trysil nyttårshelgen 2009 sammen med kompisgjengen. På første forsøk brukte han tre timer ned en løype som vanligvis tar et snaut minutt. Mørbanket og lei var Thomas på vei til å gi opp da en kompis dyttet ham utfor en siste gang. Nå kjørte han hele veien ned.

– Jeg skalv av ren glede! Ikke lang tid etter prøvde jeg en løype med porter for første gang i Drammen. Det er lett å stå på ski, men ikke når noen porter dikterer hvor du skal svinge. Men jeg tenkte faen heller, jeg har ikke noe å tape.

I det Thomas har nådd bunnen av bakken, kommer treneren skliende etter. Thomas snur seg mot treneren og sier: «Hvis ikke du står i veien for det, skal jeg til Sochi i 2014!».

Han bare ristet på hodet og lo.

Igjen bestemmer Thomas seg for å satse fulltid som idrettsutøver, og i 2013 debuterer han i verdenscupen. Thomas trener nå på Olympiatoppen hver dag, med over 1000 treningstimer i året.

Etter en 12. plass i et verdenscuprenn i St. Moritz i februar 2014 kommer beskjeden han har drømt om i månedssvis. Under en lagmiddag på kvelden får han en telefon om at han er tatt ut i den norske Paralympics-troppen.

– Det var helt sykt! Det var mange som ikke trodde jeg skulle komme dit, og da jeg så dem igjen, skal jeg ærlig innrømme at jeg var litt breial.

Thomas legger ikke skjul på at folkene som ikke tror på ham fungerer som drivstoff.

–Hvis folk sier, «nei, det får du ikke til», gjør jeg alt jeg kan for å klare det, uansett hva det gjelder. Om jeg skulle dø hvis jeg prøver, får det bare være sånn. Det er kanskje en rar mentalitet, men det er slik jeg er skrudd sammen.

– *Er du ikke redd når du setter utfor?*

– Det var en periode etter jeg begynte med alpint jeg sov veldig dårlig. Det viste seg å være undertrykket frykt. Jeg var ikke redd på dagen, men da jeg sov, fikk jeg så syke mareritt at du ikke vil tro det en gang. Men nå har jeg fått orden på det. Men jeg er ikke redd når jeg holder på. Jeg tenker sånn at skulle jeg dø mens jeg setter utfor i 110 kilometer i timen, så dør jeg i hvertfall lykkelig.

SIKTER MOT SOMMER-OL

Som ungdom var Thomas også en aktiv golfspiller. Han tok grønt kort som 14-åring, men trodde golfkarrieren var fortapt etter bandyulykken i 2008. Under en åpen dag for Golf Grønn Glede på innendørsenteret på Fornebu i februar 2011, så han likevel at det var håp.

Norsk Golf var til stede da han for første gang fikk prøve golfrullestolen Paragolfer – nesten tre år etter han sist svingte en golfkølle.

«Dette var rett og slett en utrolig opplevelse. Etter ulykken tenkte jeg at jeg aldri kom til å spille igjen», sa han til Norsk Golf den gang.

Da en Paragolfer endelig ble tilgjengelig i fjor sommer, slo han til umiddelbart. I kjent stil har han allerede satt seg hårete mål.

– Det er ikke til å komme utenom at det hadde vært gøy å få med seg et sommer-OL også! Også har jeg aldri vært i Brasil, ler Thomas og legger til:

– Jeg har lyst til å se hvor langt det er fysisk mulig for meg å nå. Jeg vil finne ut av det ukjente. Er det for eksempel fysisk mulig for en handikappet golfer å spille en tour-turnering? Jeg skjønner det tar mye tid, men hvis jeg er strukturert og målrettet og ting blir lagt til rette for det klarer jeg nok å kombinere to idretter. Er det noe jeg har lært i livet, er det hvor langt man kan komme på ren og skjær vilje.

Thomas har hatt en rask progresjon siden han tok opp golfen igjen i fjor sommer. Til tross for at han har gått fra å svinge høyre- til venstrehendt, har han skrevet seg ned til 30 i handicap.

– Det var som å begynne på nytt igjen i fjor sommer, men jeg føler jeg har tatt mange steg på kort tid. Jeg ser mye på video av proffene og forsøker å lære av dem. Jeg synes det er så imponerende det de får til, at jeg vil prøve på det samme.

– *Du har holdt på med flere høyintensitets-idretter. Savner du ikke det i golfen?*

– Det er deilig ikke å ofre livet HVER gang jeg holder på med noe! Det er en helvetes frustrerende sport, men det er samtidig helt nydelig å ha fullt fokus på det man forsøker å utføre, i stedet for å frykte for helsa. Det fascinerer meg hvordan de beste har kontroll på hode og kropp uansett hvor mye press det er. Og det er ingen følelse i verden som slår følelsen av et deilig balltreff!

På Gamle Fredrikstad GK har de gjort alt for å legge til rette for at Thomas skal spille så mye som mulig. De har bidratt med sponsorhjelp, bygget egen rampe til ham opp drivingrangen og gitt ham egen parkeringsplass. Paragolferen er parkert i garasjen under rangen.

– Det blir litt ekstra press på å satse når de legger så til rette for meg. Men press er bare bra!

IDRETT ER ALT

Thomas nøler ikke når vi ber ham sammenligne livet hans nå og før ulykken.

– Misforstå meg rett, men det er det beste som har skjedd meg. Jeg skulle så gjerne ha fortsatt å gå, men i ettertid har jeg opplevd ting jeg aldri ville gjort ellers. Det høres sykt ut å si det, men jeg gjør jo alt jeg ellers ville gjort.

Han har samtidig ikke gitt opp håpet om å komme ut av rullestolen en dag.

– Du vet aldri hva fremtiden bringer. Det er ikke sikkert jeg sitter i denne stolen når jeg er 50. Det er startet en organisasjon som heter Wings for Life som driver med ryggmargsforskning. De har gjort mus lamme og fått dem til å gå igjen. Det er veldig spennende å følge hva som skjer på den fronten.

– *Hvilke råd vil du gi andre mennesker i samme situasjon som deg?*

– Jo raskere du aksepterer tingenes tilstand, desto bedre. Hvis du graver deg ned i et hull, blir det veldig vanskelig å komme seg opp igjen. Se på mulighetene som finnes. Jeg kjører bil, båt, kjører på ski og spiller golf. Det tar bare litt lengre tid. Da tenker jeg at det ikke er så gærent.

Han oppfordrer også alle til å gjøre sitt ypperste for å holde seg i aktivitet. Først og fremst av hensyn til den mentale helsen:

– Jeg hadde ikke vært her i dag uten idrett. Jeg hadde ikke hatt sjans. Det er ikke noe å lure på en gang. Idrett er og forblir livet mitt. Om jeg går eller sitter i rullestol har ikke noe å si. ●

Jeg har lyst til å se hvor langt det er fysisk mulig for meg å nå. Er det for eksempel fysisk mulig for en handicapet golfer å spille en tour-turnering?